

కౌముది శ్రీతఖండ

బాట్రైచెప్పిల్ల

- భువనచంద్ర

(గత సంచిక తరువాయి)

మూడో క్రి. కపోలీ

‘చావు’ని చూడటం అదే నాకు మొదటిసారి. కష్ట తెరుచుకున్న మూసుకున్న రామారావు శవమే కనిపిస్తోంది. నిశ్చలంగా పడివున్న ఆ శరీరాన్ని తల్లుకుంటుంటే ఏదో చెప్పలేని బాధ. నిన్నటివరకూ కలిసి వున్నాం. ఆడుకున్నాం... తిట్టుకున్నాం.. మరి ఇవాళ? అతను మళ్ళీ తిరిగిరాడు. తల్లిదండ్రులకి ఆ కడుపు కోత యిందుకు జన్మించి ఉన్న తీరదు.

“జననమరణాలు సహజం.. కోట్లాది జీవుల పుట్టుకా, కోట్లాది జీవుల మరణం. ఇదో సహజ పరిణామం. పుట్టిన ప్రతి వ్యక్తి చనిపోక తప్పదుకదా! అందుకే, బ్రతికివున్న క్షణాలు విలువ అమృతాం. విచారంతో క్షణాల విలువని విస్మరించకు!” వీలున్నంతగా మానాన్న నన్న సముద్రాయించే ప్రయత్నం చేశాడు. రామారావు కూర్చునేచోటు ‘భాళీ’గా ఉంది. అతడిదీ మా క్షాసే ధర్మఫోం ఏ సెక్కన్. అటు మాస్టోర్లకి పారం చెప్పాలని, ఇటు విద్యార్థులకి పారం వినాలనీ లేకపోవడంతో రోజంతా రామారావు జ్ఞాపకాలతోనే గడచింది.

వర్ధకాలంలో పెద్ద చెరువు నిండుగా నిండు గర్భిణీలా వుండేది. అప్పుడు కూడా కుర్రాళ్ళు యింతలు కొట్టేవాళ్ళు. సగం ఉన్న చెరువునీళ్ళలో పడి రామారావు చనిపోవటం ఏమిటీ? కొద్దో గాపో యింత వచ్చినవాడే మరి.

“మనిపితోపాటే ‘చావూ’ పుడుతుంది. మనిపితో ఉంటూనే తటాల్ని మనిపిని తనలోకి లాక్కుంటుంది” అన్నారు కృష్ణారావు మాస్టారు. “సడ్కెన్ డెత్ అంటాం.. అంటే, సడన్గా చావొచ్చిందని! మృత్యువు ఎక్కడ్డించే రాదు. అది మనతోనే పుట్టింది గనక మనతోనే ఉంటుంది!!” మళ్ళీ ఆయనే అన్నారు.

“నాకు సరిగ్గా అర్థంకావటంలేదు సార్!” అడిగాడు ప్రసాదు. మా క్షాసేమేట్.

“సారే.. నీకో పేద్ద మంచుగడ్డని ఇస్తా.. క్షణక్షణానికి అది కరిగిపోతుందిగదూ?”

“అవునూ”

“జీవితమూ అంతే. కొంతమంది నూరేళ్ళ ఆయుష్మ తెచ్చుకుంటే కొంతమంది రామారావులా పదమూడేళ్ళే తెచ్చుకుంటారు. ‘ఎన్నోళ్ళు’ అనేది మనిషి రుణాన్ని బట్టి వుంటుంది. క్షణక్షణం పసుగడ్డ కరిగినట్టే జీవితమూ కరిగిపోయి చివరికి శరీరం మాత్రమే ఇక్కడ ఏంగలుంది” వివరించారు మాస్టారు.

“శరీరం కూడా వెళ్ళిపోవాలిగా మరి?” అడిగింది సరస్వతి.

“పూఢేస్తాంగదా! పోనీ దాన్ని అలాగే వదిలేసినా కొన్నాళ్ళకి మట్టిలో కలిసిపోతుంది” వివరించారు మాస్టారు మళ్ళీ.

“ప్రాణం పోయిన క్షణంలోనే శరీరం కూడా మాయమైతే యిందు బాధ ఉండదుగా!” కన్నిళ్ళతో అన్నాడు ముత్యాలోడు.

“శరీరం అనేది ఎవరి సాంతమూకాదు. తండ్రి ‘బీజా’న్ని దానం చేస్తే తల్లి ‘అండా’న్ని దానం చేస్తుంది. ఆ రెండూ కలిస్తేనే ‘పిండం’ ఏర్పడుతుంది. అందుకే, భూమిమీద తీసుకున్న దానాన్ని భూమికే వదిలి ఆత్మ పరమాత్మలో కలిసిపోతుంది!!”

“ఎలా సార్?” అడిగాడు కృష్ణారెడ్డి. చదువులో బాగా ముందుండే కుర్రాడతను.

"ఓ బకెట్లుతో చెరువునీళ్ళు పట్లుకొచ్చి ఎర్రసీరా కలుపు. ఇప్పుడు బకెట్లోని నీరు ఏ రంగులో ఉంటుంది?"

"ఎరగా ఉంటుంది!"

"గుడ్ దానికి ఓ రెండు దోశెలు పంచదార కలుపు! బకెట్ నీరు ఎలా ఉంటుంది?"

"ఎరగా తియ్యగా ఉంటుంది... కొంచెం సిరా వాసనతో!"

"వేరిగుడ్ ఇప్పుడానీటిని తిరిగి చెరువులో పోసయ్!"

"సరేసార్.".

"నువ్వు చెరువులో కలిపేసిన బకెట్లు నీరుని పట్లి మళ్ళీ బకెట్లో పొయ్యి"

"అసాధ్యం కదా సార్?"

"ఎందుకు అసాధ్యం?"

"నీరు నీరులో కలిపిపోయిందిగా!"

"కానీ నువ్వు చెరువులో పోసింది మామూలు నీరు కాదుగా.. ఎర్నిదీ తియ్యనిది.. సిరావాసన వచ్చేదీ!"

"అయినా ఆ నీటిని వెనక్కి తియ్యటం అసాధ్యమేకదంణి!"

"గుడ్! బకెట్ అనేది శరీరం అనుకో.. అందులో నింపివున్న నీరు ఆత్మ లేక ప్రాణశక్తి అనుకో.. చెరువు అనేది పరమాత్మ లేక అనంతమైన ప్రాణశక్తి అనుకో. నువ్వు కలిపిన ఎర్రరంగూ, పంచదారా 'గుణాలు' అనుకో.. ఇలా చూస్తే - శరీరంలో ప్రాణం ఉన్నంతవరకూ శరీరం నడుస్తుంది, నవ్వుతుంది అన్ని చేస్తుంది. ఆ ప్రాణశక్తి ఎగిరిపోతే నిర్మిషమై ఏమీ చెయ్యలేదు. భాళీ బకెట్లులా మిగిలిపోతుందన్నమాట!" వీలున్నంతగా వివరించారు కృష్ణార్పగారు. ఆయన చెప్పిన ఉదహారణ నా మనసుకి హత్తుకుంది. దిగులు కొంత తీరిందిగానీ, మృత్యురహస్యం మాత్రం పూర్తిగా అర్థంకాలేదు. నా మనసులో ఎన్నో ప్రశ్నలు.

అసలు పుట్టడం ఎందుకూ? సరే పుట్టాము. మరి మృత్యువు మీద మనిషి అధికారం ఎందుకు లేదూ? మృత్యువు చేతిలో మనిషి కీలుబొమ్మలా ఎందుకుండాలీ? మాస్టార్ట్ అడుగుదామనుకున్నాగానీ అడగలేదు. మొదట నేను అడగదల్చుకున్న ప్రశ్న స్ఫ్టంగా ఉంటేనే కదా మాస్టారు స్ఫ్టమైన సమాధానం చెప్పటానికి!

"పిల్లలూ జీవితం అనేది ఓ లెక్కలాంటిది. ఇందులో కూడికలూ తీసివేతలూ భాగాహరాలూ గుణకారాలూ అన్ని ఉంటే. శేషం 'జీరో' ఎప్పుడు వస్తుందో అప్పుడు జీవితం మన రామారావులాగా సమాప్తమైపోతుందన్నమాట..!!" అన్నారు లెక్కల మాస్టారు ఆంజనేయులుగారు.

"అంటేసార్?" అడిగాడు రంగారావు.

"ఓరి బుధ్ధిహానుడా.. నేనన్నదానికి అర్థం చాలా సింపుల్. పుచ్చుకోవలసిన రుణాన్ని పుచ్చేసుకున్నాడు. తీర్చేసుకోవాల్సిన రుణాన్ని తీర్చేసుకున్నాడు. శేషం 'సున్నా'. అందుకే పోయాడు!" ఆయన ధోరణిలో అన్నారు ఆంజనేయులుగారు.

"కూడికలూ తీసివేతలూ అన్నారుగా?" అడిగింది విజయలక్ష్మి.

"సరే! ఒకడున్నాడు.. వాడి అంకె ఒకటి అనుకో.. వాడు పెళ్ళి చేసుకుంటాడు. అంటే మరో ఒకటి యా ఒకటితో కలిసిందన్నమాట. ఇప్పుడే భార్యాభర్తల సంయుక్త సంఖ్య రెండు. వాళ్ళకి ముగ్గురు పిల్లలు పుట్టారనుకో అప్పుడేమపుతుంది? రెండూ +మూడూ = 5. అందులో ఓ పిల్లాడు చనిపోయాడనుకో మిగిలేది ఎంత? 5-1-4 అర్థమైందా? అయినా ఇప్పుడివన్నీ మీకు చెప్పటం నాదే బుధ్ధితక్కువ. మీలాగే నాకూ మనసులో బాధగా ఉంది. చెప్పి పెట్టుకుండా ఆ వెధవ చెరువులో యాతకెళ్ళి చచ్చారుకున్నాడు. వాడు తోముని

కూర్చునే ఆ బెంచీ చూస్తున్న కొద్దీ నాకు ఏడుపొస్తోందిరా పిల్లలూ.. నిజంగా ఏడుపొస్తోంది!" జేబులోంచి రుమాలు తీసి మొహనికి కష్టమని కూర్చుండిపోయారు లెక్కల మాస్టారు. వెక్కుతున్నట్టుగా ఆయన పొట్ట ఎగిగెగిరి పడుతోంది. మాకూ ఏడుపు ఆగలా. ఆయన చాలాసేపు బెల్లు కొట్టేంతవరకూ నిశ్శబ్దంగా ఏడుస్తూనే ఉన్నారు.

'తిండిబెల్లు' కొట్టినా 'తినా' లనే కోరిక కలగలా.

"ఎన్నిసార్లు రామారావుగాడు వాడి సైకిల్ మీద నన్నెక్కిచుకుని సూక్షలో దింపాడోనే. వాడివ్వాళ 'లేడు' అనుకుంటే ఏడుపు తన్నకొస్తోందే!" బేలగా అన్నాడు జోగారాపు. "మా నాన్న ఎవర్నీ చెరువులో దిగనివ్వడు.. ఆఖరికి నన్నుకూడా!" మళ్ళీ అన్నాడు జోగ్గాడు.

ఫోర్ట్ పీరియడ్ బెల్ కొట్టుడంతో అందరం క్లాసులలోకి వెళ్ళాం. మాములు రోజులలో అయితే చెపులు పగిలేంత సందడి ఉండేది. ఇవాళ మాత్రం సూక్షలు వోనంగాపుంది.

సూక్షలు గంటలు కొట్టే పూయ్ కం వాచ్‌మేన్ జాకోబు 'నోటీసు' తెచ్చాడు హిందీ మాస్టారు ఆ నోటీసుని తీసుకుని బిగ్గరగా చదివారు.

"ప్రీయమైన విద్యార్థులారా...నెన్న జరిగిన సంఘటన, అంటే, మన విద్యార్థి రామారావు అకాలమృత్యువాతపడటం, నిజంగా ఎంతో విచాకరమైన సంఘటన. దానికి మీరూ, మేమూ అనగా టీచర్లం కూడా ఎంతో బాధపడుతున్నారి. ఇటువంటి సంఘటన మళ్ళీ పునరావుత్తం కాకూడదు. దయచేసి ఎవరూ పెద్ద చెరువులోగానీ, బూడిదగుంట చెరువులోగానీ మిగతా చెరువులలో కానీ యాతలు కొట్టువద్దని మీ ప్రధానోపాధ్యాయుడిగా మిమ్మల్ని ఆభ్యర్తిస్తున్నాను. ఈ విషాద సమయంలో రామారావు ఆత్మకే శాంతి కలగాలనీ, భగవంతుడు రామారావు కుటుంబానికి యా బాధని భరించే శక్తినివ్వాలనీ, రామారావు కుటుంబానికి మన ప్రగాఢ సానుభూతిని అందజేస్తున్నా.

ఇట్లు..

పేరి రాజూరావు

ప్రధానోపాధ్యాయులు.

చదివాక హిందీ మాస్టారు సంతకం చేసి ఆ నోటీసుని జాకోబుకి ఇచ్చారు. అది అన్ని క్లాసులకీ వెడుతుందనీ అందరు మాస్టర్లు పిల్లలకి చదివి వినిపిస్తారనీ మాకు తెలుసు.

హిందీ మాస్టారు ఓ కవితని హిందీలో చదివి మాకు తెలుగులో అర్థం చెప్పారు.

"బతికిమన్న ఓ మనిషి.. చనిపోయిన వానికోసం ఎందుకు దుఃఖిస్తావూ? ఈ సృష్టిలో మృత్యువు ఆటలాడుకోని జీవి అంటూ ఉన్నదా? ఈ లోకం అత్తవారిల్లు.. ఈ అత్తవారిల్లని వదిలి పుట్టింటికి ఏదో ఓనాడు పోక తప్పదు.. తప్పదుకాక తప్పదు. అందుకే జీవించి ఉన్నంతకాలం ఆనందించు.. కన్నీరు కార్పుక!" అని.

క్లాసులు జోరుగా సాగుతున్నా. ఘస్సుఫాంనించి థర్డ్ ఫాండాకా లెక్కలకీ తెలుగుకి సాంఘిక సామాన్య శాస్త్రాలకీ ఇంగ్లీషుకీ ఒక్కొక్క సబ్కుకీ ఒక్కొక్క మాస్టారు చెప్పారు. ఫోర్ట్ ఫాం నించీ ఎస్.ఎస్.ఎల్.సిదాకా మాస్టర్లు మారతారు. అందుకే మా టీచర్లు చెమలోడ్చి మరీ మాకు పాతాలు చెబుతున్నారు. థర్డ్ ఫాంలో ఎంతమంది పాసైతే మా మాస్టర్లకి అంత క్రెడిట్. నూటికి నూరు పర్సంటూ పాసైతే మా మాస్టర్ల ఆనందానికి అంతవుండేదికాదు.

రామారావు జ్ఞాపకాలు తెలియకుండానే పొతబడినే. అదే విషయం మా వైద్యుల కృష్ణరావు మాస్టర్స్ అడిగితే చెప్పారు.., "కప్పాలన్నీ గాయాలే.. కాలంతోటే మానాలే!" అన్నారు. ఎంతటి గాయాశ్నేహ మాన్సేశక్తి 'కాలా'నికి ఉందట. అందుకే పరమేశ్వరుడ్ని 'కాలాయనమః' అనీ 'కాలకాలాయనమః' అనీ కీర్తిస్తారుట. నాకూ నిజమే అనిపించింది.

అంతా బాగానే ఉందిగానీ నాకూ మా అమ్మకి సయోధ్య కుదరటంలా. సెకెండ్స్ఫాం చదివే నా ప్రైండు 'అష్టప్ప ఉన్నిసా' ఇంట్లో ఉండే సీమ కుక్క నాలుగు పిల్లల్ని పెట్టిందట. నేను వాళ్చింటి కెళ్చి చూసి కూడా వచ్చాను.

బుళ్ళి బుళ్ళి పిల్లలు.. ఇంకా పూర్తిగా కళ్ళు కూడా తెరవలేదు. అన్ని తెల్లగా ఉన్నాయి. ఒకదానికి మాత్రం నుదుటిమిద నల్లని మచ్చ ఉంది.

"అబ్బి భలే ఉందే అదీ!" అన్నాను చూడంగానే.

"అయితే మావాళ్ళ నడిగి నీకిచేస్తా.. అయితే ఇప్పుడే కాదనుకో.. ఇప్పుడు ఇస్తే దానికి పొలు దొరకవుగా మరీ!" అన్నది.

నేను ఇంటికెళ్చి మా అమ్మతో, "అమ్మా.. ఆ నల్లబోట్టు పిల్లని పెంచుకుందామే!" అన్నా ఛట.. వీలుకాదంది. మాడి ఆచారం మంట గలుస్తాయంది. దాన్ని సాకడం తనవల్లకాదంది.

"మరి కుక్కల పండగరోజున నన్ను గోనెసంచితో రోడ్డలన్నీ తిప్పిస్తావుగా? పెంచుకుంటే వచ్చిన నష్టం ఏమిటి?" అని నిలదీశా.

"ఆ విషయంవేరూ.. యా విషయం వేరూ! అది సంవత్సరానికి ఒక్కసారి కుక్కని పెంచడం అంటే మాటలు కాదు. చచే చాకిరి! కావాలంటే రోజూ ఆ కుక్క దగ్గరికెళ్చి చూసిరా. అంతేగానీ ఇంటికి తీసుకోస్తే మాత్రం కాళ్ళు విరగ్గొడతా. మీ నాన్న చెప్పినా యా విషయంలో నేను వినేదిలేదు!" అని డిక్కేర్ చేసింది. మొత్తం కథంతా మా నాన్న వింటూనే ఉన్నాడుగడా.. ఇంకేమి చెప్పేదీ?

రాత్రి మా అమ్మ వంట చేస్తున్నప్పుడు మా నాన్నని వాకిట్లోకి తీసికెళ్చి, "నిజంగా ఆ కుక్కపిల్ల చాలాబాగుంది నాన్న.. అష్టప్ప కూడా వెంటనే ఇవ్వడానికి ఒప్పుకుంది. ఒక్కసారి అమ్మతో మాట్లాడునాన్న!" అని ఒతిమలాడాను.

"ఇప్పుడు ఆ విషయం ఎత్తితే మీ అమ్మ మనిద్దరీ ఉత్తికి ఆరేస్తుంది. నాలుగురోజులు గడవనీ. అప్పుడు చూడ్దాం!" అన్నాడు మా నాన్న.

"వింటున్న వింటున్న.. వింటూనే ఉన్నానే మీ తండ్రికూతుళ్ళు మంతనాలు. నాల్రోజులు కాదు.. నాలుగువందల జన్మలెత్తినా ఈ ఇంట్లో కుక్క అనే ప్రాణి అడుగుపెట్టడానికి వీలేదు. ఆ!" అంటూ లోపలికి పోయింది మా అమ్మ. మా నాన్నకి ఆశ్చర్యం.. అమ్మ ఎక్కడ్డించి వచ్చింది అని.

"హూ!! తలుపు పక్క నిలబడి వినడం ఆ పెదపాడు వాళ్ళకి అలవాటేగా! నేను నిన్ను బయటకు తీసుకొస్తుంటే చూసి వుంటుందీ" మా నాన్న డోట్ని క్లియర్ చేశాను.

నాకూ పంతం పెరిగింది. ధర్మఫాం ఏ సెక్షన్ పిల్లకి ఆష్టరాల్ ఓ కుక్కపిల్లని పెంచుకునే పాక్క కూడా లేదా? అదీ వీధి కుక్క అయితే పోనీ అనుకోవచ్చ, 'ఏ' క్లాస్ సీమ కుక్కపిల్లకి ఏమయిందీ?

పదహానురోజుల తరవాత ధైర్యంగా కుక్కపిల్లని ఇంటికి తెచ్చా. దానికి 'మోతీ' అని పేరు కూడా పెట్టాను.

మా అమ్మ ఒకటే గొడవ. కుక్కపిల్లకూడా మహా చురుకైంది. అది మా అమ్మ ఎక్కడుంటే అక్కడికి పరిగెత్తడం - మా అమ్మ అనవసరంగా 'మాడి' చెడుతుందని అరుగుమీదనే ఎక్కడం, కుక్కపిల్లకూడా అరుగు ఎక్కుదామని ప్రయత్నించడం, మా అమ్మ నన్న నానా తిట్టుల్లా తిట్టడం.. పొర్కున్నే గడచిడ గడచిడ అయింది.

మా నాన్న పచారీ కొట్టుకి వెళ్లడంతో జరిగిన వ్యవహారం ఆయనకి తెలిదు. ఆయన రావడాన్ని చూస్తూనే మా అమ్మ "యా కుక్కని బయటికి వెళ్గొడతారా లేకపోతే నన్న మా పుట్టింటికి పొమ్మంటారా? యా దెయ్యపు పిల్లతోటే వేగలేక చస్తుంటే దానికితోడీ కుక్కపిల్ల ఒకటి.. నా వల్లకాదుగాక కాదు!" అని అరుపులు మొదలెట్టింది.

"పోనీలేవే.. సీతకి నేను చెబుతాగా.. సీతా, దాన్ని ఓ తాడుతో కట్టేయ్. లోపలికి వ్స్తే మీ అమ్మకి ఇబ్బంది అపుతుంది గనక ఆ వేపచెట్టు నీడలో కట్టేయ్! అట్లాగే దాన్ని బయటే తిప్పుకానీ ఇంట్లోకి రానీకు!" అన్నాడు.

"అసలది యా కాంపోండులోనే ఉంటానికి వీల్చేదు.. దాన్ని బయటికి తీసి తెచ్చి ఎవరిచ్చారో వాళ్కి ఇచ్చేయ్యమనండి!" పంతం పట్టింది మా అమ్మ.

"హూ! ఒక్క చిన్న కుక్కపిల్లకి ఇంట్లో చోటివ్వలేని బతుకెందుకూ? ధర్మరాజులాంటివాడే కుక్కని అపురూపంగా పెంచుకున్నాడనీ, చివరికి ఆ కుక్కే స్వర్గం దాకా ధర్మరాజుకి తోడు వచ్చిందనీ పురాణం శాస్త్రర్థగారు చెపులేదా? అసలు కాలబైరవుడంటే ఎవరూ? కాలబైరవాష్టకం చదువుతారుగానీ కుక్కని మాత్రం పెంచుకోవద్దంటారు. మనిషికి అత్యంత విశ్వాసపొత్తుమైన జంతువు కుక్కేకదా! ఏదో మనం తినేదేదానికి పెడితే ఏం పోతుందీ? అసలు ఎంత పుణ్యం వస్తుందీ? హూ! నువ్వంటే పిచ్చిపేము పెంచుకుని అది నీ వెంట పడుతోందిగానీ, దానిపేము నీకేం అర్థవూతుందీ. సర్లేవే అమ్మా ఇది నీ ఇల్లు.. నీ ఇష్టపుకారమే కానీ కుక్కని రేపాద్మన్నే ఇచ్చేసి వస్తా. కానీ నన్న మాత్రం అన్నం తినమని అడక్కు!" గంభీరంగా మొహం పెట్టి కుక్కని ఎత్తుకుని దాని మొడకి నెప్పి తగలకుండా ఓ గుడ్డపీలికతో జారుముడివేసి వేపచెట్టు మొదటకి కట్టేశా.

నేనూ ఆ చెట్టుకిందే ఓ చాపవేసుకుని కూర్చుని పుస్తకాలు ముందరేసుకున్నా మా నాన్న నా వంక విచిత్రంగా చూసి లోపలికి వెళ్లాడు. నా 'ఎత్తు' ఆయనకి అర్థంకాలేదని నాకు అర్థమైంది.

ధర్మరాజు - స్వర్గం - కాలబైరవాష్టకం - పుణ్యం.. యా మాటల్ని మా అమ్మ అంత త్వరగా మర్చిపోదు.

పస్నేండు దాటింది. మా అమ్మ పెరట్లో రోటిదగ్గర 'రుబ్బు' తున్నపుడు కొంచెం పాలని సంగ్రహించి ఓ కొబ్బరి చిప్పలో పోసి మోతీకి తాగించా. ఏమీ తెలీనట్టు బెట్టుగా కూర్చున్నా. ఆదివారం గనక సూక్తులేదు.

నా సి.ఐ.డి. ముక్కు బ్రహ్మండంగా పనిచేస్తోంది. 'అన్నం తినను' అన్నాను గనక నా బెట్టుని ఎలా గట్టిక్కించాలో మా అమ్మకి భాగా తెలుసు. బంగాళాదుంపల వేపుడు వాసనా, బెండకాయపులుసు వాసనేగాక ఉల్లిపాయ పకోడీల వాసన కూడా నా ముక్కు గ్రహించింది. ఇందాక కందిపచ్చడి రుబ్బునే రుబ్బిందిగదా!

నోట్లో నీరూరుతోంది. కనీసం బతిమలాడుతున్నట్టు ఆవిడ 'యాక్కు' చేసినా నేను నా ప్రతిజ్ఞని విరమించుకుందునుగదా! ఊహా! మహో కిలాడీ.

"రావే సీతా.. నువ్వు రాకపోతే నేనూ అన్నం తినను!" పిలిచాడు మా నాన్న.

"హూ! తండ్రిని పస్తుంచేంత దుర్మార్గులు కాదు యా సీత!" గట్టిగా మా అమ్మకి వినిపించేలా అరిచిలోపలికెళ్లాను.

తమిల్లేటిపుణ్యమా అని...

మా డిల్లు మేస్టారు వేదాంతాచార్యులుగారు. మాంచి బలిష్టంగా ఎత్తుగా వుండేవారు. ఓసారి మొత్తం సూక్తులు పిల్లల్ని 'తమిల్లేరు' ఎక్కుకర్మన్కి తీసికెళ్లారు. క్లాసులవారీగా 'లైన్' లలో నడుస్తూ బయలుదేరాం. క్లాసుటీచర్లు ముందరే పోచ్చరించారు... ఏ మాత్రం కిలాడీవేషాలు వేసినా 'కూసాలు' అదిరిపోతాయని. ప్రతి పదిమందికి ఒక లీడరు. ఎవరు కనిపించకపోయినా బాధ్యతవాడిదేనన్నమాట.

మధ్యమధ్యలో పాటలు.. ఎవరో ఒకరు మొదలు పెడతాం. మిగతావాళ్ళు 'గోంగూరకీ' అని కోర్సు పాడాలి. ఉడా: 'ఎంకమ్ము ఎళ్లింది'... అనగానే మిగతావాళ్ళు 'గోంగూరకీ'

ఏటల్లో నా దూకిందీ...||

చిట్టమ్మ నవ్వింది||

చిలకమ్మ పాడిచింది..||

ఇలా సాగిపోతూనే వుంటుంది. ఎవరు ఏ పదాలు పాడినా అన్ని గోంగూరకే. ఒకళ్ళ కాళ్ళు ఒకళ్ళ తొక్కడం ఓ సరదా. మూడుమైళ్ళకి పైనే నడవాలి. చెరుపుగట్టు మీద నించి అయితే. సాష్టున దారి అదే గనక అటే నడిచిపోతున్నాం. ఎస్టుల్లీ వాళ్ళూ ఫీఫ్సుపాం వాళ్ళూ వంట సామాన్లు, కూరలూ మోసుకుంటూ ముందరళ్ళపోయారు. ఆ రోజుల్లోనే సినిమాలో డైలాగుల్లి అనుకరిస్తూ ‘బాబాయ్’ అనో గురూ ‘అనో మగపిల్లలు పిల్లుకుంటూ ఉండేవారు. ఆడపిల్లలు కూడా ఏమీ తీసి పోకుండా, ‘చెలీ’ ‘నెచెలీ’ ‘ప్రాణసభీ’ అంటూ పిల్లుకునేవాళ్ళు.

“చెలీ.. జయలక్ష్మీ ఇంకెంతోసేపే యూ పయనము?” అని పుష్టుకుమారి అంటే,

“తెలియదే నెచెలీ! నా కాళ్ళు నొచ్చుచున్నవి” అని విజయలక్ష్మీ ఉవాచ.

“ఎంత సుకుమారివే!” కమల

“అవునే! చిరుగాలి కొట్టి నా బుగ్గ ఎరబడినదే” విజయ.

“మాట్లాడకుండా నడవండి.. ఏమిటీ .. చంపేస్తాను. ఏమిటీ, వెధవేషాలౌద్ద. ఏమిటీ?” ఈ మాటలన్నది నేనే, మా క్రాప్సు టీచరుగార్చి అనుకరిస్తా.

“భలే పట్టేశావే.. ఏదీ మన లెక్కల మాస్టార్స్ అనుకరించు చూడ్దా!” ఎంకరేజ్ చేశారు జనాలు. అదెంతోసేపు!

“ఒరే బుధీహినుల్లారా.. చదివించావండా! ఒక్క మెట్టుమొట్టానంటే తాటాకు మీదక్కుతారు!” ఆంజనేయులు మాస్టార్స్ ఇమిటేట్ చేశా.

“ఇంకొక్కుసారి చెప్పమా సీతా!” వెనక్కి తిరిగి చూడ్దనుకదా.. ఆయనే. గుండె గుఖిక్కుమంది.

“అదికాదు మాస్టారూ! మీ గొంతులో ఒక ప్రత్యేకత వుంది.. అందుకే..” అంటూ ఆయన్ని ఉంచేసే ప్రయత్నంచేశాం.

“డొక్కుచించేస్తా మళ్ళీ నన్ను ఇమిటేట్ చేస్తే .. బుధీహినురాలా!” అంటూ వార్షింగిచ్చి ఆయన ముందుకెళ్ళారు.

మొత్తానికి తమిలేరు చేరాం. అంతా అడవి. ఎంత అందమైన ఏరూ! ‘రెండురాళ్ళ’ మధ్య నించి సన్నగా పారుతోంది. నీళ్ళని చూస్తే వదలబుధీకాదుగదా! ఆడతాంగదా! మా టీచర్లు కూడా చిన్నపిల్లలైపోయారు. మాతోపాటే వాళ్ళూ పిల్లల్లాగా నీళ్ళలో దిగారు. ఏమి పోయిలే హా!

వంట వేదాంతాచార్యులుగారిది. దోసకాయపప్పు... కొబ్బరిపచ్చడి.. చిక్కుడుకాయకూర.. బంగాళాదుంపలకూర.. పులిపోర బజ్జీలు.. బిహ్రోండమైన ముక్కలపులును. అన్నిటికన్నా అద్యాతం. ఆయన ప్రత్యేకంగా చేసిన వంకాయ పెరుగుపచ్చడి.

పాట్లకాయ పెరుగుపచ్చడి తెలుసుగానీ వంకాయతో పెరుగుపచ్చడి చేస్తారని నాకు అప్పటిదాకా తెలీదు. వాసన నోరూరించేస్తోంది. అప్పుడే కోసిన వాక్కాయిలతో మళ్ళీ కొబ్బరి కలిపి ఇంగువపోపు పెట్టి మరో వెర్రెటీ పచ్చడి చేశారు.

ఈసారి లేడీటీచర్ కస్తూరిగారు ఆడపిల్లల్లో టగ్ ఆఫ్ వార్, రింగ్ టెన్నిస్ ఆడిస్టున్నారు. నేను రింగ్ టెన్నిస్ ఆడుతున్నా. నేనూ సరస్వతి ఇటు - కమలకుమారీ, వసంతలక్ష్మీ అటు.

సడన్గా కడుపులో నెప్పి మొదలై కూలబడిపోయా. నడుం అంతా పోట్లు. పాత్రి కడుపంతా నెప్పి.. భరించలేనంత నెప్పి.

“ఏమయింది సీతా?” ఖంగారుగా అడిగారు టీచర్.

"నెప్పిగా ఉందండీ. కడుపులో!" అన్నారు. కొంచెం నెప్పి తగ్గినట్టే అనిపించింది. భోజనాలకి పిలుపు. వేదాంతాచార్యులుగారి వంట ముందు మా అమృ వంట తేలిపోయిందనిపించింది. అద్భుతమైన రుచీ రంగు. తింటూ వుండంగా మళ్ళీ నెప్పి పొత్తికడుపులో పోట్లు. నా వల్లకాలేదు.

"నెప్పిగా వుంది టీచర్?" కన్నీళ్ళతో అన్నాను.

"పోనీలే చెయ్యికడుక్కో!" అన్నారు. లేచాను.

"లేవద్దు కూర్చో" గట్టిగా అన్నారావిడ.

"ఏం టీచర్.. చెయ్యి కడుక్కోవాలి!" అన్నా.

"ఉపూ! అక్కడేపుండు అంటూ చెంబుతో నీళ్ళు తెచ్చి ఇచ్చారు.

"నే చేపేదాకా లేవాద్దు!" అని గుసగుసగా నా చెవిలో చెప్పారు.

ఓ పక్క నెప్పి పత్తు బిగబట్టుకుని ఉన్నాను.

భోజనాలు పూర్తి అవడంతో పిల్లలందరూ లేచి, చేతులు కడుక్కోడానికి 'ఏటి' దగ్గరికెళ్ళారు.

"నువ్వు పెద్దమనిపిపయ్యావు. అందుకే లేవొద్దన్నా!" అని ఆవిడ నాకు చెప్పి, వయసులో పెద్దదైన సుశీలా టీచర్ దగ్గరికెళ్ళి కాసేపు మాటల్లాడారు. ఎస్టేలీ చదివే ఆడపిల్లలీ పిలిచారు. నాకేమీ అర్థం కావడంలా. మా ఎస్.పి.ఎల్ భాస్కురావుని పిలిచి అర్థంటూగా బండి కట్టించుకురమ్మన్నారు. కస్తూరిగారు తన ఖ్లాసు పిల్లల్ని సుశీలగారికి వొప్పజెప్పారు.

ఆడవిలోకి బండిరాదు. బండి ఎక్కాలంటే ఓ పాపుమైలు నడిచి నాగిరెడ్డిగూడెం వైపు తిరగాలి. కూర్చోవడానికి మేము మోసుకొచ్చిన దుప్పట్లలో ఒక దుప్పటిని నా నడుముకి లుంగిలా చుట్టీ కస్తూరిగారూ మరో ముగ్గురు ఎస్టేలీ అమ్మాయిలూ నన్ను నడిపించుకుంటూ బండి ఎక్కుచోటికి తెచ్చారు. ఆ పాపుమైలూ నడవటానికి కనీసం నాకు గంటపట్టింది. చెప్పలేని నొప్పి. మధ్య మధ్యలో ఏడుస్తూ కూర్చుండిపోయాను. చివరికి నన్ను బండి ఎక్కించి వాళ్ళూ బండి ఎక్కారు.

బండి కుదుపులో నా ప్రాణం కొట్టుకుపోతోంది.

మొత్తానికి ఇల్లు చేరాం. బండి ఆగగానే బయటికి వచ్చిన మా అమృ కంగారుగా బండి దగ్గరికొచ్చి, "మళ్ళీ ఏం తెచ్చుకున్నావే. ఎక్కడైనా పడ్డావా?" అని గడచిడగా అడిగింది. నేను బండి దిగలేకపోతున్నాను.

"మిరేం వరికావొద్దండీ.. మీ అమ్మాయి పెద్దమనిపైంది!" నువ్వుతూ కస్తూరిగారు మా అమృతో చెప్పారు.

"ఎప్పుడూ.. టైం చూశారా! మొహం 'ఇంత' చేసుకుని అన్నది మా అమృ "ఎవండోయ్!" అని మా నాన్నని పిల్చింది.

నా బాధకనిపట్టి మా నాన్న స్కూల్ తీసుకొచ్చి బండి దిగటానికి వీలుగా వేశాడు.

"అర్థంటూగా మితాయిలు తెచ్చి టీచరుగారికి పిల్లలకీ పెట్టండి.. మంచి కబురు చెప్పారు!" నువ్వుతూ అన్నది.

"ఇప్పుడు అవేమీ వొద్దండీ.. అందరం భోంచేసి వచ్చాం.. మళ్ళీ వస్తాంగా.. సీతా, జాగ్రత్త.. పదిరోజుల తరవాత కలుద్దాం!" అంటూ టీచర్ గారూ వాళ్ళూ వెళ్ళిపోయారు.

హడావిడి మొదలు. ఇరుగు పారుగు ఆడవాళ్ళాచ్చారు. చిన్న సీతా వాళ్ళమ్మ తాటాకులు కొట్టించి తెప్పించింది. ఓహ్.. హడావిడి హడావిడి. నాకు ఓ పక్క నెప్పి, మరోపక్క నీరసంతో, మా అరుగుమీదే వాలిపోయి కళ్ళమూసుకున్నాను.

"అడవిలో పెద్దమనిపివైనా రెండొందలమంది ఆ పూట భోజనం చేశారంటే ఎంత అదృష్టవంతురాలివే! మీ టీచరు చాలా తెలివైంది.. నువ్వు ఆడుతూ 'నెప్పి' అన్నపుట్టించీ టైమ్ చూసి చక్కగా గుర్తుపెట్టుకుంది. చెన్నావరుఱుల శాస్త్రిగారికి చూపిస్తే బహ్యండమైన ముహూర్తం అన్నారు!!" స్నానం అయినరోజున తన మెడలోని గొలుసు తీసి నా మెడలో వేస్తూ అన్నది మా అమ్మమ్మ.

మావయ్యలూ అత్తయ్యలూ పిల్లలూ అందరూ వొచ్చారు. నా బాధ మా నాన్నగురించే మొహమాటం ఎక్కువ. అప్పటికీ అడుగుతూనే వున్నాను; "అమ్మా నాన్నకి కాఫీ ఇచ్చావా? టిఫిన్ పెట్టావా?" .. అంటూ!

అసలు ఆవిడకి తీరికెక్కుదిదీ! వెంకటావుని ఇంటికి పిలిపించి బట్టలు కుట్టించడం.. ఇరుగుపొరుగు వాళ్ళ సహాయంతీసుకుని తీసి కారం తినుబండారాలు తయారుచేసి అటకెక్కించడం.. ఓహ్మా!

మా అత్తయ్యలు కూడా హాడావిడి చేస్తూనే వున్నారు. ఇల్లంతా చుట్టాల్సో కళకళ. ఇంటి ముందు బహ్యండమైన పందిరి. దానికి మామిడాకులు కట్టారు. నన్ను బుట్టబోమ్మలాగా అలంకరించారు. పేరంటాలూ భోజనాలూ మిగతా అందరివీ అయ్యసరికి నాలుగుదాటింది. నేను మాత్రం మా నాన్న కోసం ఎదురుచూస్తున్నా తప్పని సరై కోర్టుకి వెళ్ళారట. నన్ను గదిలో కూర్చోపెట్టారు...ఇన్నాళ్ళూ బయటికి రానివ్వాలేదుగదా. దూరంగా సైకిల్ తొక్కుకుంటూ మా నాన్నరావటం చూసి అటు పరిగెత్తబోయా.

"ఆగాగు! నువ్వేం ఇప్పుడు చిన్నపిల్లవికావు.. అరుగులు దూకి పరిగెత్తడానికి. కొంచెం నెమ్ముదితనం నేర్చుకో!" మా సుభద్రమ్మ అత్త నా చెయ్యపట్టుకుని ఆపింది. ఈలోగా మా నాన్నే వచ్చారు. స్టోండు కూడా వెయ్యకుండా నా వంక అలానే చూస్తుండిపోయారు.

"ఏంటినాన్నా!" అన్న కొంచెం సిగ్గుపడుతూ. ఆయన కళల్లో నీళ్ళు. స్టోండు వేసి నా తలమీద చెయ్యపెట్టి అస్పష్టంగా ఏవో దీవెనలిచ్చారు. నేనే మా నాన్న చెయ్యపట్టుకుని లోపలికి నడిపించుకెళ్ళాను. మొదటిసారి ఆరోజు మా నాన్నకి నేను అన్నం వడ్డించి - నేను వౌడ్డించుకున్నా మా అమ్మ గోలపెట్టినా వినలా.

నేను సన్నగా పాడుగ్గా ఉండేదాన్ని. ఇంకోటి ఏమంటే నవ్వచ్చినా కోపం వచ్చినా చికాకు వచ్చినా నా మొహంలో వెంటనే తెలిసిపోయేది. ఎంతదాచుకుండామన్నా డాగేదికాదు. ఎప్పుడూ ఉరుకులూ పరుగులే.

ఓణీ వేశాక సూర్యులు తెళ్ళిన రోజున నా క్లాస్ మేట్ ఆశ్వర్యపోయారు.

"నువ్వు సీతవేనా?" ఆశ్వర్యంగా అడిగింది సరస్వతి.

"ఏం? మొహం మారిందా?" నవ్వి అడిగా.

"లేదే నిండుగా కనిపిస్తున్నావు.. ఏమో.. చాలా అందంగా వున్నావు!" అన్నది.

మొగపిల్లల చూపుల్లో, ముఖ్యంగా మా పాకబడి బేచ్లో చాలా తేడా వచ్చింది. అంతకుముందు ఒసే, ఏమిలే అనేవాళ్ళు ఇప్పుడు అలా అనలేక, 'సీతా' అనటమేగాక దగ్గరగా రావటానికి సందేహస్తున్నారు. ఎస్సెల్సీ కురాళ్ళయితే కళ్ళు విప్పార్చుకుని మరీ నన్ను చూస్తున్నారు. సరస్వతి నాకంటే మూడునెల్లముందే పెద్దమనిష్టుందిగానీ దానిలో అంత తేడాలేదు.

ఇక టీచర్లు కూడా 'సీతా' అని మర్యాదగా పిలుస్తున్నారు. తేడా ఎందుకో నాకు తెలీలా. చుట్టాలు పెట్టినవీ, మా అమ్మ కొన్నవీ, బోలెడన్ని దుస్తులు రెడ్డిగా వున్నాయి. నైలాన్నవి కొన్ని, పట్టువి కొన్ని, ఇంకా సిల్కుకాటన్వి కొన్ని అసలు కట్టుకోనేలేదు.

సూర్యులనించి ఇంటికెళ్ళాక అద్దంలో పరీక్షగా చూసుకున్నాను. పదిరోజుల్లోనే అంతమార్పు. నా మొహం నాకే అందంగా కనిపించింది. లంగా ఓణీ జాకెట్టుతో ఇంకా పాడుగ్గా కనిపిస్తున్నాను.

"ఏమిలే నిన్ను నువ్వు చూసుకుంటున్నావా?" అడిగింది మా అమ్మమ్మ.

"లేదమైమా!" అంటూ సిగ్గుపడ్డాను. (సిగ్గుపడటం అనేది ఎప్పుడు ఎలా నాలో ప్రవేశించిందో నాకు తెలీదు. ఆ క్షణమే నాకు తెలిసింది)

"పిచ్చిదానా!.. కొత్తలో అలానే వుంటుందిలే. కానీ జాగ్రత్తమా - పాడులోకం.. మగాళ్ళదగ్గరికి వెళ్ళకూడదు. వాళ్ళని అంటుకోవడం ముట్టుకోవడం అసలు చెయ్యకూడదు.. ఏ!" జాగ్రత్తలు చెప్పింది అమైమై.

"ఊ!" అన్నాను.. తలవొంచుకుని.

(మఖీకలుద్దాం)

Post your comments